

Títol del projecte: “Estudi de les competències genèriques de les titulacions de la FCE”

Motivació del projecte. Diagnosi de la situació inicial

Fruit de la participació de la Facultat de Ciències de l'Educació en el projecte d'Innovació Docent : “Projecte Docència Universitària en el marc europeu. Pla pilot per a la FCE” finançat per el VDE de la UdL, durant el curs 2004-05 una gran part del professorat s'ha vist implicat i motivat pel procés de convergència europea de la educació superior.

Aquest projecte ha estat un primer impuls per familiaritzar a molts professors amb l'EEES i tenir una primera impressió de les dificultats i futures necessitats davant del treball per adaptar les titulacions als ECTS. El treball realitzat durant el curs 2004-05 ha estat doble, per un costat, els professors han participat en activitats de caire formatiu sobre metodologia i paràmetres de Bolonya organitzades per l' ICE de la UdL i amb la col·laboració del VDE; i per un altre, des de la FCE s'ha impulsat la creació de grups de treball amb objectius i interessos molt diferents que han reflexionat i contribuït al debat que s'està iniciant a la nostra comunitat educativa sobre l'EEES i l'adaptació, de les titulacions que s'imparteixen actualment a la FCE, als ECTS.

Una de les principals conclusions a les que s'ha arribat durant aquest curs es que la incorporació del treball per competències als programes formatius de les titulacions requereix una coordinació de tot el professorat implicat. S'ha de crear una nova cultura de coordinació docent universitària que permeti una distribució coherent de les competències transversals i específiques entre les diferents matèries. El treball ha de ser inclusiu i en profunditat.

Volem aprofitar aquesta situació com a Facultat per continuar el treball iniciat el curs anterior, ja que contem amb una part del professorat, informat, format i receptiu cap a la construcció de l'EEES. En aquest moment, es fa imprescindible partir de l'experiència adquirida amb els treballs iniciats i anar més enllà, unificar criteris, treballar conjuntament amb els coordinadors de titulació i els professors implicats per definir les competències genèriques que haurien de definir les titulacions de la FCE, i implicar a tot el professorat perquè el resultat final sigui acceptat per la major part del col·lectiu i el procés iniciat pugui culminar amb l'èxit desitjable.

Així mateix, creiem que el punt de partida de aquest nou projecte hauria de ser les conclusions finals del projecte abans esmentat. Partint de les experiències dels diferents grups de treball, i de les dificultats detectades per aquells professors que han treballat en l'adaptació i implantació de les seves assignatures als ECTS, estem convençuts de l'important i necessari que resulta dissenyar l'esquelet comú de les titulacions des de la transversalitat i el comú, per permetre en un moment posterior organitzar les matèries de forma coherent amb les competències transversals definides inicialment.

Les experiències d'alguns grups de treball amb metodologies que tenen una major consideració vers l'estudiant i centrats en l'aprenentatge, així com la quantitat d'informació de que disposem gràcies a la col·laboració dels professors, son un punt de referència molt valuós com a començament per l'anàlisi de les dificultats, avantatges,

inconvenients, etc. que suposa la seva implementació en condicions molt determinades. Aquest fet ens pot permetre valorar aspectes relacionats amb l'infraestructura de les classes actuals, horaris dels professors, capacitat del grup classe, avaluació, etc... Aspectes, tots ells, que condicionen la metodologia de l'ensenyament i aprenentatge, i que no sempre som capaços de fer una valoració amb la importància que tenen.

Finalitat del projecte

La finalitat del projecte hauria de ser aconseguir l'adequació de las titulacions que hi ha en la FCE a l'EEES, així com, establir les competències genèriques que defineix cadascuna de les titulacions i impulsar l'adaptació dels programes de cada assignatura als ECTS. Les titulacions són:

Per això, intentem implicar al màxim del professorat de la Facultat en aquest procés el qual no es pot aconseguir sense que el professorat es convenci de que l'adaptació de les nostres titulacions no son tan sols un canvi de terminologia, sinó que impliquen un canvi cultural. En aquest sentit, el treball coordinat des de el cap d'estudis i els diferents coordinadors docents és més que mai imprescindible.

Finalment, volem promoure la renovació metodologia docent dels programes de formació de la FCE, per un aprenentatge més actiu basat en els diferents tipus de metodologies que incorporen els ECTS i que potencien el desenvolupament de les competències professionals.

Objectius

O-1 Identificar les necessitats de les diferents titulacions per la seva adaptació al EEES, en funció dels catàlegs de títols:

- Analitzar l'estat actual de la qüestió i detectar quines competències, com i quan es treballen en totes les titulacions.
- Establir les relacions de les competències que es treballen actualment amb els continguts i els objectius de les diferents assignatures.
- Identificar els instruments i criteris d'avaluació utilitzats pels professors per avaluar les competències.
- Preveure les modificacions més rellevants contemplades en el futur marc d'estudis des de diferents vessants: recursos humans, infraestructura i canvis normatius.

O-2 Iniciar el procés d'adaptació i transformació cap als títols de grau en funció del catàleg que sortirà al maig:

- Definir les competències genèriques en cada curs.
- Analitzar experiències d'altres universitats cap a l'adaptació de la metodologia ECTS a les noves titulacions.
- Promoure la integració e implementació d'aquestes competències dins del disseny curricular de cada matèria.
- Promoure noves metodologies docents cap a un aprenentatge més actiu basat en l'anàlisi de casos i la transversalitat dels continguts, que potencien el

desenvolupament de les capacitats i de les competències acadèmiques i professionals dels estudiants.

- Dissenyar mètodes d'avaluació dels aprenentatges, coherents amb la metodologia de l'ensenyament proposada, que valorar el treball, evolució i implicació de l'alumne en el seu propi procés d'aprenentatge en relació a les competències.

O-3 Elaborar el programa formatiu corresponent a cadascuna de les titulacions d'acord amb el catàleg de graus.

Metodologia

Es planteja una metodologia que combina la formació amb l'anàlisi i reflexió. Per una banda, s'articula una formació que vol incidir en tots els aspectes relacionats amb els canvis metodològics que proposa el marc de la convergència europea i, per una altra, es marca una nova línia de treball amb professors universitaris basat en el treball per tallers i seminaris de anàlisi i discussió. L'organització, preparació i coordinació, tant dels tallers com dels seminaris, estaran a càrrec del cap d'estudis i dels coordinadors de titulació.

Es proposa una metodologia inclusiva, que pretén incorporar el màxim de professorat possible, deixant un marge d'autonomia necessari per a que es creïn grups de professors vinculats per interessos comuns relacionats amb la convergència europea, con la intencionalitat de treballar en l'adaptació dels programes de cada assignatura als ECTS, un cop ja s'ha estat treballant de forma intensiva i durant tot un quadrimestre les competències transversals que defineix cadascuna de les titulacions.

Per tant, la metodologia s'articula al voltant de les següents tasques:

O-1 Identificar les necessitats de les diferents titulacions per la seva adaptació l'EEES, en funció del catàleg de títols:

1. Sessió de treball entre coordinadors de les diferents titulacions que s'imparteixen a la FCE i el/la cap d'estudis, per fer una primera prospecció per conèixer l'estat de la qüestió; i elaborar els documents de treball per treballar amb la resta del professorat.
2. Contractació de un becari de reforç pels diferents materials de treball que arribaran des de els professors, els coordinadors i el/la cap d'estudis.
3. Seminari de treball dels coordinadors i el/la cap d'estudis amb els professors implicat en cada titulació.

O-2 Iniciar el procés d'adaptació i transformació cap als títols de grau:

1. Tallers de professors amb els coordinadors, per cursos i per titulacions, per a definir les competències transversals .
2. Sessions de formació per conèixer altres experiències d'adaptació de les titulacions als ECTS.
3. Tallers de professors amb els coordinadors i el/la cap d'estudis per promoure la integració e implementació d'aquestes competències dins del disseny curricular de cada matèria; així com, promoure noves metodologies que incorporen la transversalitat dels continguts, potencien el desenvolupament

de les capacitats i de les competències acadèmiques i professionals dels estudiants.

4. Seminari de reflexió amb professors, coordinadors i cap d'estudis per valorar tot el treball realitzat, unificar criteris i dissenyar mètodes d'avaluació de l'aprenentatge, coherents amb la metodologia de l'ensenyament proposada, que valora el treball, evolució i implicació del alumne en el seu propi procés d'aprenentatge.

O-3 Seminari monogràfic per elaborar l'informe final i el programa formatiu de cada titulació amb els professors, coordinadors i cap d'estudis.

Pla de treball

D'acord amb la metodologia especificada en la secció anterior, el pla de treball es desenvoluparà de l' 1 de juliol de 2005 fins al 30 de juny de 2006 i s'articularà d'acord amb el següent cronograma:

FASE 1: Juliol- Novembre de 2005

Tipologia de l'acció: Recerca de dades i valoració de la situació actual de la FCE.

Accions: O-1

Les activitats seran:

- Contractació d'un becari per buidar la informació procedent dels temaris de les assignatures i transformar-les en graelles on queden reflectides les competències transversals de les diferents titulacions.
- Sessions de treball de coordinadors de titulacions i cap d'estudis. Temporalització quinzenal.
- Seminari amb els professors de cada titulació per valorar els primers resultats i determinar tots junts la situació actual de les titulacions. Temporalització quinzenal.

FASE 2: Novembre-Abril 2006

Tipologia de l'acció: Iniciar el procés d'adaptació i transformació cap als títols de grau

Accions: O-2

Les activitats seran:

- Tallers dels coordinadors amb els professors per definir, per curs i titulació, les competències transversals. Temporalització quinzenal.
- Sessions de formació. Temporalització mensual.
- Tallers per promoure l'implementació de les competències dins del disseny curricular, i dissenyar noves metodologies per desenvolupar-les . Temporalització: setmanal.
- Seminari amb els professors per reflexionar sobre el treball en marxa, unificació de criteris i avaluació del procés de formació-reçerca-acció. Temporalització: quinzenal.

FASE 3: Maig-juny 2006

Tipologia de l'acció: Seminari monogràfic per elaborar el informe final i el programa formatiu de cada titulació amb els professors, coordinadors i cap d'estudis.

Accions: O-3

Les activitats seran:

- Elaboració dels programes formatius dels títols de grau, d'acord amb les directrius aprovades a partir del maig de 2005 (i/o llibre blanc de ANECA/Red de Magisterio).

En les diferents fases es busca potenciar i consolidar la figura del coordinador de titulació.

Aconseguir una millor articulació del treball en equip del nostre professorat i consolidar una dinàmica d'actualització i innovació.

Aprofundir en el treball interdisciplinari i millorar la integració teòrico-pràctica i professional en la formació dels nostres estudiants.

Avaluació dels resultats

L'avaluació dels resultats es farà en base a:

- Participació del professorat en les diferents activitats formatives.
- Participació i continuïtat del professorat en els tallers i seminaris de treball i reflexió.
- Viabilitat de les propostes dissenyades pels grups, en quant a la capacitat de transferència i funcionalitat de les propostes dissenyades.
- Impacte dels resultats dels grups de treball més enllà de l'àrea de coneixement d'inici.
- Elaboració del programa formatiu.

Per mesurar aquests indicadors s'empraran criteris quantitius i qualitius definits d'acord amb les exigències específiques de cada objectiu definit en l' apartat corresponent .

Les estratègies i les fons previstes: informes trimestrals de totes les accions on es farà el seguiment del nombre d'assistents a cada reunió, els aspectes treballats, els acords presos i les tasques encomanades. Les actes de les reunions dels tallers de professors i dels seminaris seran la fórmula habitual de seguiment.